

Nález Ústavního soudu - úhradová vyhláška zrušena!

JUDr. Jan Mach

Důvod návrhu: 3 N

- ČLK dala podnět poprvé, pokusů bylo osm
- 3 N:
- 1. NEROVNOST – různá úhrada za stejný výkon
- 2. NEPŘEDVÍDATELNOST, NETRANSPARENTNOST – nelze zjistit předem jaké srážky poskytovatele čekají a kdy dovrší limit úhrady preskripce, vyžádané péče, objemu poskytované péče
- 3. NEUFINANCOVATELNOST – zejména lůžkové péče, při snížené výši úhrady této péče (AČMN)

Co Ústavní soud uznal a neuznal

- Uznána NEROVNOST, NEPŘEDVÍDATELNOST, NETRANSPARENTNOST!
- Neuznána NEUFINANCOVATELNOST.
- Uznán argument, že pokud ani zákonodárce nemůže vydávat zákony, které jsou projevem SVÉVOLE A LIBOVŮLE (přeregistrace NZZ), ani vydavatel vyhlášky nemůže vydat vyhlášku, která je projevem svévole a libovůle!

Podstata nálezu

- Vyhláška 475/2012 Sb. je v rozporu s článkem 1 odstavcem 1 Ústavy ČR, článkem 1 a článkem 26 Listiny základních práv a svobod.
- Vyhláška se ruší jako celek uplynutím dne 31.12.2014.
- Ústavní soud výslovně upozorňuje MZ, že již úhradová vyhláška na rok 2014 musí tento nálezu respektovat (článek 89/2 Ústavy ČR)

Smysl nálezů

- Nález neruší dosavadní regulace, ani jejich „doznívání“ v roce 2014, aby nevznikl chaos. Ústavní soud může právní předpisy rušit, ale nemůže je nahrazovat. Bezprostřední ekonomický dopad tedy nález mít nebude.
- Nález však vymezuje, co je protiústavní a co žádná nová úhradová vyhláška již obsahovat nesmí, zavazuje výkonnou moc do budoucna.

Regulace preskripce a vyžádané péče

- Dle nálezu jsou v rozporu se zásadou předvídatelnosti a zákazem svévole.
- Nejsou v poměru souvztažnosti k objemu poskytované zdravotní péče, jsou mnohem restriktivnější.
- Případné žádosti o uznání důvodnosti překročení limitů ZP uzná či neuzná. Může rozhodovat selektivně, nerovně, nemá stanovena žádná transparentní kritéria.

Překročení objemu – snížená hodnota bodu

- Za běžnou péči hodnota bodu 1,02 Kč, ale po překročení limitu objemu péče, který často nemůže poskytovatel ovlivnit hodnota 0,30 Kč, která nemůže stačit ani na pokrytí nákladů.
- Absence právního NÁROKU na kompenzaci, zvláště pokud byla poskytnuta péče neodkladná, kterou nelze nikdy odmítnout.
- Dotčeno i právo občanů dle článku 31 Listiny!

Úhrada neodkladné péče nižší o 25%

- Stanovena jen u „nesmluvních poskytovatelů“, těmi jsou ale i smluvní poskytovatelé, kteří nemají nasmlouvané příslušné výkony, ač je mohou provádět (mají oprávnění, ne smlouvu)
- Neodkladnou péči musí každý poskytovatel poskytnout vždy, bez ohledu na limity. Ty nelze uplatnit ani u smluvních ani nesmluvních PZS, jde-li o neodkladnou péči. Pak jde ovšem o nerovný přístup v úhradách, což nelze trpět.

Možnost odlišné dohody se ZP

- Skutečnost, že někteří poskytovatelé, bez jakýchkoli pravidel, mohou uzavřít se ZP jiný úhradový dodatek než odpovídá úhradové vyhlášce, je výrazem netransparentnosti, možné nerovnosti a libovůle.

Závěry

- Nepředvídatelná a netransparentní regulace preskripce a vyžádané péče vyloučena!
- Snížená hodnota bodu při překročení objemu poskytované péče vyloučena!
- Snížená hodnota bodu za neodkladnou péči vyloučena!
- Separátní odlišné dohody některých ZP a některých poskytovatelů ZS vyloučeny!

Možná řešení

- Nahradit systém regulací a limitů systémem důslednější kontroly revizních lékařů ZP, které uplatnit zejména tam, kde je výrazně překročen průměr objemu péče, průměrné náklady na preskripci a vyžádanou péči.
- Sníženou hodnotu bodu při překročení objemu nález vylučuje.
- Limity preskripce a vyžádané péče by musely být transparentní, podložené a kompenzovatelné

Následky nerespektování nálezu

- Ústavní soud upozorňuje, že i když vyhláška nadále platí do 31.12.2014, musí ZP závěry nálezu respektovat již při uplatňování srážek podle ní za rok 2013. Tím lze argumentovat při případných soudních sporech se ZP.
- Ústavní soud upozorňuje, že MZ musí náleze respektovat již při tvorbě vyhlášky na rok 2014
- Nebude-li náleze respektován, lze iniciovat nový návrh na zrušení vyhlášky pro nerespektování předchozího nálezu Ústavního soudu